

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

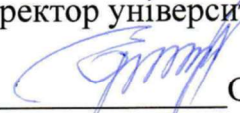
ПОГОДЖЕНО:

Декан факультету філології, психології
та педагогіки

 Анна АГЕЙЧЕВА
22.05 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова приймальної комісії,
ректор університету

 Олена ФІЛЮНИЧ
05.06 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

«ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІОЛОГІЯ»

Спеціальність С4 «Психологія»
Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини
Ступінь «Магістр»

Програма затверджена на засіданні Вченої ради факультету філології, психології та педагогіки

Протокол № 13 від «22» травня 2026 р.

ПОЛТАВА 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна система вищої освіти України вимагає впровадження інноваційних підходів до відбору найбільш перспективних, мотивованих і конкурентоздатних фахівців. Визначальним критерієм у цьому процесі є високий рівень сформованості професійних компетентностей, а також здатність ефективно поєднувати теоретичні знання з практичними навичками у сфері майбутньої професійної діяльності.

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, що вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності С4 «Психологія», освітньо-професійної програми «Практична психологія» на основі освітнього ступеня бакалавра/магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за цією або іншою спеціальністю укладено на основі таких нормативно-правових документів:

1. Освітньо-професійна програма «Практична психологія» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / укладачі: С. Яланська, Н. Атаманчук, Ю. Горбенко. Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 13 с.

2. Програма атестаційного екзамену на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Практична психологія»: укладачі: В. Шевчук, К. Седих, М. Тесленко, Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 16 с.

3. Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» від 15.01.2025 № 4223-IX.

4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

5. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр» галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». 053 «Психологія». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 565 від 24.04.2022 року

6. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня освіти, затверджений наказом МОН України від 24.04.2019 № 564.

Фахове вступне випробування має на меті визначити:

- рівень засвоєння теоретичного матеріалу;
- вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність аналізувати, оцінювати та приймати обґрунтовані рішення у сфері професійної діяльності.

Вступники повинні продемонструвати:

- володіння основними положеннями професійно орієнтованих дисциплін;
- сформовані загальні та фахові компетентності, необхідні для подальшого навчання та професійної реалізації у сфері психології.

Питання фахового вступного випробування є комплексними та розроблені відповідно до змісту освітньої програми «Практична психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ступенем «бакалавр».

Організація та проведення фахового вступного випробування: здійснюється відповідно до порядку визначеного у Положенні про приймальну комісію Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2019 р.

Метою фахового вступного випробування є відбір абітурієнтів для навчання за ступенем вищої освіти «магістр», які мають належний рівень теоретичних знань, практичних навичок та фахових компетентностей, необхідних для успішного засвоєння освітньо-професійної програми за спеціальністю С4 «Психологія».

Форма фахового вступного випробування: Екзаменаційний білет складається з 140 тестових завдань закритого типу, кожне з яких містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише один є правильним. Зразок тестового білета подано в Додатку А. Зміст тестових завдань відповідає освітньо-професійній програмі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Практична психологія».

Результати фахового вступного випробування: результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Заліковим вважається результат, що відповідає від 10 до 40 тестових балів, які після переведення відповідають 100 і більше балам за шкалою 100–200.

Переведення тестових балів здійснюється відповідно до Таблиці переведення результатів предметних тестів ЄФВВ для вступу на здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затвердженої МОН України (Додаток Б).

Допуск до участі у фаховому вступному випробуванні здійснюється за наявності:

Аркуша результатів вступних випробувань;

Паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу).

Під час проведення вступного фахового вступного випробування не допускається: користування допоміжними електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відстороняється від участі у випробуваннях, про що складається акт. Вступники, які не з'явилися на дистанційне фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі в конкурсі не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Питання фахового вступного випробування сформовані на основі таких навчальних дисциплін, відповідно до змісту яких також визначено перелік тем для оцінювання рівня теоретичної обізнаності та практичної підготовленості вступників:

«Загальна психологія»

1. Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.
2. Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ.
3. Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.
4. Співвідношення понять «людина», «особа», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».

5. Особистість у життєвому та професійному просторі.
6. Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності.
7. Гра, навчання, праця як види діяльності.
8. Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.

«Педагогічна психологія»

1. Педагогіка в системі наук про людину.
2. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки.
3. Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток.
4. Структура та основні галузі педагогіки.
5. Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу.
6. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра.
7. Педагогічна теорія Я.-А. Коменського.
8. Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди.
9. Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича.
10. «Вільне виховання» в педагогічній системі М. Монтесорі.
11. М. Грушевський про українську мову й українську школу.
12. Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського.
13. Полікультурність – головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.
14. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського.
15. С. Френе: школа успіху і радості.
16. Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер).
17. Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка.
18. Теорія вчинку В. Роменця.
19. Виховний ідеал Г. Ващенко.
20. Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України «Про освіту» (чинна редакція)).
21. Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).
22. Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, учіння, навчіння.
23. Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика.
24. Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.
25. Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання – осмислення – розуміння узагальнення – закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.
26. Методи навчання. їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності

(пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традиційні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.

27. Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні).

28. Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні.

29. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.

30. Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку.

31. Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.

32. Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.

33. Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання.

34. Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проектні, проблемні, ігрові, інтерактивні).

35. Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.

36. Виховання особистості

37. Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.

38. Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.

39. Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).

40. Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепція особистісно-орієнтованого виховання.

41. Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.

42. Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.

43. Виховна взаємодія «вчитель-учень». Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи

школи з батьками учнів.

44. Учні́вське самоврядування, його види. Органи учні́вського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учні́вському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.

45. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.

46. Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога. Спілкування в педагогічній діяльності.

47. Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.

«Вікова психологія»

1. Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості.

2. Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном).

3. Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі.

4. Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня.

5. Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.

«Соціальна психологія»

1. Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.

2. Стать і тендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Тендерна ідентичність. Кризи тендерної ідентичності. Тендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Тендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм.

3. Поняття «спілкування» в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.

4. Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування).

5. Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.

6. Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні

девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.

«Історія психології»

1. О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості.
2. Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт.
3. Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза.
4. Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості.
5. Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості.
6. Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.
7. Неофройдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.
8. Ідеї педагогічної психології у працях С. Балея.
9. Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів.

«Організація наукових досліджень»

1. Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.
2. Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.
3. Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.
4. Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.
5. Методи збирання інформації
6. Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.
7. Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.
8. Поняття «тестування». Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.
9. Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, он-лайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до формулювання питань. Інтерв'ювання.
10. Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.
11. Соціометрія: процедура застосування та інструментарію (анкета, шкали).
12. Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.
13. Методи аналізу емпіричних даних
14. Вимірювання: визначення, види, рівні.
15. Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних.
16. Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Ануфрієва Н.М, Єрмакова Н.О., Зелінська Т.М. Соціальна психологія : навч. пос. Київ : Каравелла, 2023. 296 с.
2. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 388 с.
3. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка : підручник. Київ : Ліра-М, 2025, 608 с.
5. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ : Університетська книга, 2023. 352 с.
6. Кацавець Р.С. Вікова психологія: навч. посіб. К. : Алерта, 2024. 142 с.
7. Конспект для підготовки до ЄФВВ з педагогіки та психології / Укл. Т. Польченко, С. Волошин, А. Болдог. Київ : Школа майбутніх магістрів, 2025. 244 с.
8. Левківський М.В., Пащенко Д.І. Історія педагогіки : навчальний посібник. Київ : ЦНЛ, 2020. 380 с.
9. Максименко С.Д. Загальна психологія: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.
10. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
11. Мосіяшко В.А., Задорожна Л.В., Курок О.І. Історія педагогіки України в особах: навчальний посібник. Київ : Університетська книга, 2023. 266 с.
12. Поліщук В.М. соціальна психологія: навч. пос. Київ : Університетська книга, 2023. 217 с.
13. Савчин М.В. Загальна психологія: навч. посіб. Київ : Альма матер, 2024. 352 с.
14. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія: навч. посіб. К. : Академія, 2024. 384 с.
15. Сікорський П.І. Нова педагогіка : підручник. Львів : Львівська політехніка, 2021. 510 с.
16. Holt N., Bremner A., Vlieg M. and others. Psychology: The Science of Mind and Behaviour. New York City: McGraw-Hill, 2023. 1096 p.
17. Myers D., DeWall N., Gruber J. Psychology. London : Macmillan, 2024. 928 p.

Допоміжна

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод.посіб. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
2. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 968 с.
3. Велитченко Л.К. Вступ до загальної психології : програм. Довідник. Одеса : Вид. В. В. Букаєв, 2012. 406 с.
4. Зайченко І. В. Історія педагогіки. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки:

навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 624 с.

5. Зайченко І. В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга 2. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні: навч. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 1032 с.

6. Засекина Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. Київ : Медицина, 2018. 216 с.

7. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ : Університетська книга, 2017. 352 с.

8. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки : курс лекцій : навч. посібник. Тернопіль : Кн.-журн. вид-во "Тернопіль", 2014. 357 с.

9. Левківський М. В., Пащенко Д. І. Історія педагогіки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.

Завідувач кафедри
психології та педагогіки
к.пед.н., доцент

Леся КЛЕВАКА

Гарант ОП «Практична психологія»
к.психол.н., доцент

Вікторія ШЕВЧУК

Голова фахової комісії
д.психол.наук, професор

Кіра СЕДИХ

Додаток А

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Факультет філології, психології та педагогіки

Тестові завдання
для **фахового вступного випробування**
«Психологія та соціологія»
зі спеціальності **С4 «Психологія»**
ступінь вищої освіти «магістр»

Інструкція до виконання тестових завдань

Шановний вступнику!

Вам необхідно уважно ознайомитися з тестовими завданнями, наведеними нижче, та обрати правильні відповіді, заносючи їх до бланку відповідей.

- На виконання всіх завдань тесту надається 180 хвилин (3 години).
- Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, з яких лише один варіант є правильним.
- Виправлення у бланку відповідей не допускаються.
- Максимальна кількість балів, яку можна отримати – 200 балів.

Бажаємо успіху!

ВАРІАНТ №1

- 1. Які психічні процеси належать до пізнавальних?**
А. Мислення, відчуття, почуття, сприймання, уява.
Б. Сприймання, мислення, воля, увага, пам'ять.
В. Увага, сприймання, пам'ять, мислення, уява.
Г. Пам'ять, відчуття, увага, уява, почуття.
- 2. До яких видів конфліктів належить когнітивний дисонанс?**
А. Міжособистісних.
Б. Внутрішньоособистісних.
В. Міжгрупових.
Г. Внутрішньогрупових.
- 3. З якої мови походить термін «психологія»?**
А. Української.
Б. Грецької.
В. Англійської.
Г. Німецької.
- 4. Які види тестів розрізняють за функціональною ознакою?**
А. Інтелекту, креативності, досягнень, особистісні, проєктивні.
Б. Відкриті, закриті, альтернативні, контрольні, фільтрувальні.

- В. Формувальні, констатувальні, контролювальні, процесуальні, пошукові.
- Г. Практичні, образні, вербальні, графічні, усні.

5. Яке психічне явище є пізнавальним психічним процесом?

- А. Пам'ять.
- Б. Воля.
- В. Почуття.
- Г. Емоції.

6. Яка з наведених характеристик описує метод аналізу результатів діяльності у психолого-педагогічних дослідженнях?

- А. Вивчення внутрішніх процесів у розвитку особистості.
- Б. Дослідження впливу зовнішніх факторів на поведінку та результати діяльності особи.
- В. Вивчення робочих зошитів, малюнків, виробів, творів тощо.
- Г. Спостереження та аналіз міжособистісної взаємодії учасників дослідження.

7. Числом об'єктів чи їх елементів, що сприймаються одночасно з однаковим ступенем ясності і чіткості, оцінюється такий показник уваги, як...

- А. Концентрація.
- Б. Переключення.
- В. Об'єм.
- Г. Розподіл.

8. Яким поняттям позначається сукупність психологічних ознак та особливостей, що відрізняють одну особу від інших?

- А. Людина.
- Б. Особистість.
- В. Індивід.
- Г. Індивідуальність.

9. Яка наука, на думку В. Вундта, має описувати психічні властивості окремих народів?

- А. Індивідуальна психологія.
- Б. Соціальна психологія.
- В. Філософія.
- Г. Етнологія.

10. В якому рядку систематизовано провідні умови психічного розвитку особистості?

- А. Біологічні чинники, соціальне середовище, власна активність людини.
- Б. Особистісні ресурси, мікросередовище, виховання.
- В. Біологічні чинники, навчання, виховання.
- Г. Задатки, навчання, діяльність людини.

11. Який метод дослідження потрібно застосувати для вивчення структури колективу та міжособистісних взаємовідносин у ньому?

- А. Соціометрію.
- Б. Референтометрію.
- В. Спостереження.
- Г. Тестування.

12. Яке поняття в теорії наукових досліджень тлумачиться як міра адекватності дослідницьких інструментів (методик проведення експериментів, процедур вимірювання, тестів) тим завданням, для виконання яких їх створено?

- А. Надійність.
- Б. Валідність.
- В. Репрезентативність.
- Г. Якість.

13. Що в житті, на думку А. Адлера, є основною мотиваційною силою людини?

- А. Розвиток особистості.
- Б. Почуття власної гідності.
- В. Прагнення до вдосконалення.
- Г. Збереження цілісності.

14. Яким терміном (згідно з теорією А. Адлера) позначають унікальний спосіб досягнення своїх цілей, що обирає особистість?

- А. Стратегія життя.
- Б. Темп життя.
- В. Стиль життя.
- Г. Перспектива життя.

15. Що покладено в основу розвитку нахилів та здібностей людини?

- А. Знання та уміння.
- Б. Спілкування.
- В. Соціальне оточення.
- Г. Природні задатки.

16. Який механізм передбачає цілеспрямований, неаргументований психічний вплив однієї людини на іншу за послабленого усвідомленого контролю й некритичної оцінки змісту повідомлень, що сприймаються?

- А. Переконування.
- Б. Примушування.
- В. Зараження.
- Г. Навіювання.

17. Автор теорії вчинку В. Роменець вважав вчинок важливим об'єктом дослідження в психології. Що є основою вчинку за В. Роменцем?

- А. Емоційні переживання.
- Б. Зовнішні подразники.
- В. Генетичні фактори.
- Г. Культурні та соціальні норми особистості.

18. Розгортання якої вродженої поведінкової програми пояснював С. Балеї на такому прикладі: маленька дитина уважно слідує за мовленням дорослих, але вона не може розмовляти, і що більше вона захоплюється процесом мовлення, то швидше вона його засвоює?

- А. Інстинкт наслідування.
- Б. Інстинкт інтересу.
- В. Інстинкт соціальної взаємодії.
- Г. Інстинкт пізнання.

19. Назвіть метод досліджень, під час якого відбувається активний вплив на педагогічні або психологічні явища через створення нових умов, що відповідають меті дослідження?

- А. Анкетування.
- Б. Експеримент.
- В. Моделювання.
- Г. Метод експертних оцінок.

20. Автором якої книги є З. Фройд?

- А. «Тавістокські лекції».
- Б. «Тлумачення сновидінь».
- В. «Травма народження».
- Г. «Жіноча психологія».

- 21. Який когнітивний процес полягає в розкритті зв'язків і залежності між предметами і явищами, забезпечує пізнання властивостей і якостей світу?**
А. Пам'ять.
Б. Мислення.
В. Уява.
Г. Мова.
- 22. Хто з цих науковців вперше обґрунтував поняття «самоактуалізація»?**
А. А. Маслоу.
Б. К. Юнг.
В. К. Роджерс.
Г. Ж. Піаже.
- 23. Для якого віку характерна наявність конкретно-образного мислення та схильність до механічного виконання завдань?**
А. Старшого шкільного.
Б. Середнього шкільного.
В. Молодшого шкільного.
Г. Дошкільного.
- 24. Якому з об'єктів психіки відповідає «Воно» (Id) у психоаналітичній теорії З. Фрейда?**
А. Прагнення до задоволення бажань.
Б. Неусвідомлені прагнення та бажання.
В. Моральні норми та цінності.
Г. Самосвідомість та самосприйняття.
- 25. В чому полягає суть соціальної перцепції як складової спілкування?**
А. В обміні та передаванні інформації.
Б. В обміні діями між учасниками спілкування.
В. У встановленні міжособистісного контакту.
Г. У сприйманні та розумінні один одного.
- 26. Що є детермінантою психічного розвитку дитини за концепцією Г. Костюка?**
А. Ставлення дитини до середовища, в якому вона перебуває.
Б. Сімейна психологічна атмосфера, в якій виховується дитина.
В. Рівень розвитку суспільства, в якому зростає дитина.
Г. Система освіти, у яку потрапляє дитина.
- 27. Мислинське розчленування складного об'єкта на його складові частини чи характеристики – це:**
А. Синтез.
Б. Порівняння.
В. Класифікація.
Г. Аналіз.
- 28. Здатність людини володіти собою, керувати власною поведінкою це – ...**
А. Самовладання.
Б. Цілеспрямованість.
В. Рішучість.
Г. Ситуативність.
- 29. Тип темпераменту, який характеризується легкою вразливістю і схильністю до глибокого переживання, притаманний:**
А. Холерику.
Б. Сангвініку.
В. Меланхоліку.
Г. Флегматику.

- 30. Групу, погляди якої є взірцем для особистості називають ...**
А. Референтною.
Б. Умовною.
В. Формальною.
Г. Комфортною.
- 31. Які результати експериментів Г. Еббінгауза підтвердили сформульований ним закон запам'ятовування?**
А. Людина зберігає інформацію назавжди після одного разу вивчення.
Б. Людина легко відтворює інформацію з пам'яті навіть після тривалого періоду забування.
В. Людина забуває вивчену інформацію з плином часу.
Г. Інформація, одержана дитиною в ранньому віці, ніколи не забувається.
- 32. Сильний емоційний стан вибухового характеру, який впливає на всю особистість, характеризується бурхливим протіканням, зміною свідомості і порушенням вольового контролю, – це ...?**
А. Афект.
Б. Пристрасть.
В. Фрустрація.
Г. Стрес.
- 33. Мислення дітей раннього віку є переважно...?**
А. Образно-словесним.
Б. Словесно-логічним.
В. Наочно-дійовим.
Г. Абстрактним.
- 34. Яка галузь психології вивчає індивідуальні особливості психіки людей?**
А. Диференціальна.
Б. Порівняльна.
В. Генетична.
Г. Крос-культурна.
- 35. Оберіть, яка зі структур в аналітичній психології К. Г. Юнга відповідає за особистісне самоусвідомлення та раціональне мислення?**
А. Самість.
Б. Персона.
В. Аніма.
Г. Его.
- 36. Спілкування як обмін інформацією – це ...?**
А. Комунікація.
Б. Інтеракція.
В. Перцепція.
Г. Ідентифікація.
- 37. Сенситивний період оволодіння ходінням і мовленням припадає на ...?**
А. Період немовляти.
Б. Раннє дитинство.
В. Дошкільний вік.
Г. Молодший шкільний вік.
- 38. Уява – це ...?**
А. Відтворення людиною образів минулого .
Б. Створення людиною образів на основі власного досвіду.
В. Процес творчості людини.
Г. Процес створення людиною на основі її попереднього досвіду образів об'єктів, яких вона безпосередньо не сприймає і не сприймала.

39. Хто ввів поняття «зона найближчого розвитку»?

- А. Л. Виготський.
- Б. Ж. Піаже.
- В. С. Русова.
- Г. І. Гербарт.

40. Особистість – це:

- А. Представник людського роду homo sapiens.
- Б. Шимпанзе.
- В. Індивід, що включений в систему суспільних відносин.
- Г. Біологічна істота, що наділена свідомістю і мовою.

41. Уміння людини виділяти нові задачі і знаходити шляхи їх розв'язання не удаючись до допомоги інших людей, характеризується така якість мислення, як ...?

- А. Широта.
- Б. Самостійність.
- В. Глибина.
- Г. Наполегливість.

42. Центральним новоутворенням раннього юнацького віку є:

- А. Почуття дорослості.
- Б. Міжособистісне спілкування.
- В. Самовизначення.
- Г. Самоствердження.

43. Пам'ять, заснована на повторенні матеріалу без його усвідомлення, називається... ?

- А. Довготривалою.
- Б. Механічною.
- В. Емоційною.
- Г. Довільною.

44. Помилкові сприймання реальних речей або явищ називаються...?

- А. Ілюзією.
- Б. Галюцинацією.
- В. Маренням.
- Г. Сном.

45. Загальний емоційний стан, який своєрідно забарвлює на певний час діяльність людини, характеризує її життєвий тонус називається ...?

- А. Фрустрація.
- Б. Афект.
- В. Настрій.
- Г. Пристрасть.

46. Темпераментом називається ...?

- А. Гарячковість, нестриманість людини, що по-різному позначається на психічній діяльності особистості.
- Б. Стан реагування на стресові умови.
- В. Стан нервової системи людини, в якому виявляються індивідуальні особливості її ставлення до людей та довкілля.
- Г. Індивідуально-типологічна характеристика людини, що виявляється у силі, напруженості, швидкості та зрівноваженості перебігу її психічних процесів.

47. Комплексом поживавлення називають ...?

- А. Реакцію, коли дитина фіксує предмет очима.
- Б. Позитивну емоційну і рухову реакцію дитини на дорослого.
- В. Реакцію, коли дитина тягнеться до джерела їжі.
- Г. Фізичну емансипацію.

48. З ім'ям якого психолога пов'язане відкриття несвідомих проявів психіки?

- А. К. Кеттел.
- Б. З. Фройд.
- В. Г. Костюк.
- Г. А. Анастасі.

49. Сенсорний процес та його результат (сенсорний образ) психічного відображення суб'єкта окремих властивостей предметів та явищ при безпосередній дії фізичних та хімічних подразників на периферію аналізаторів – це ...?

- А. Відчуття.
- Б. Мислення.
- В. Сприймання.
- Г. Емоції.

50. Почуття, пов'язані з пізнавальною діяльністю, називаються почуттями ...?

- А. Моральними.
- Б. Естетичними.
- В. Інтелектуальними.
- Г. Праксичними.

51. Яке положення характеризує метод спостереження?

- А. Дослідження проводиться за допомогою спеціальної апаратури.
- Б. Експериментатор активно втручається в хід дослідження.
- В. Дослідник постійно фіксує прояви поведінки досліджуваного в природних умовах, не втручаючись у ситуацію.
- Г. Засіб вивчення власних вчинків і дій.

52. Оцінити згуртованість групи можна за допомогою наступного методу...

- А. Спостереження.
- Б. Соціометрія.
- В. Анкетування.
- Г. Експеримент.

53. Феномен групового тиску в соціальній психології отримав назву ...?

- А. Нормативний вплив.
- Б. Конформізм.
- В. Рефлексія.
- Г. Сенситивність.

54. Процес орієнтації на певний приклад, взірць, повторення і відтворення однією людиною дій, вчинків, жестів, манер, інтонацій іншої людини, копіювання рис її характеру та стилю життя?

- А. Переконавання.
- Б. Зараження.
- В. Навіювання.
- Г. Наслідування.

55. Метод свідомого та організованого впливу на психіку індивіда через звернення до його критичного судження?

- А. Переконавання.
- Б. Зараження.
- В. Навіювання.
- Г. Наслідування.

56. Теорія інстинктів соціальної поведінки належить?

- А. В. Вундту.
- Б. Г. Лебону.
- В. В. Мак-Дугаллу.

Г. А. Маслоу.

- 57. Зосередженість індивіда тільки на власних інтересах та переживаннях – це ... ?**
А. Ідентифікація.
Б. Егоцентризм.
В. Ідентичність.
Г. Рефлексія.
- 58. Особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує не раціональне, а емоційне сприйняття її внутрішнього світу?**
А. Емпатія.
Б. Рефлексія.
В. Атракція.
Г. Адаптація.
- 59. Перша експериментальна психологічна лабораторія була заснована в Німеччині у 1879 р.?**
А. В. Вундтом.
Б. І. П. Павловим.
В. З. Фройдом.
Г. А. Адлером.
- 60. За просторово-візуальне мислення відповідає ...?**
А. Права півкуля.
Б. Ліва півкуля.
В. Обидві півкулі.
Г. Лобні доли.
- 61. Поняття «піраміда потреб» у психологію ввів?**
А. З. Фройд.
Б. К. Юнг.
В. А. Маслоу.
Г. К. Роджерс.
- 62. Процес оволодіння системою знань, понять, умінь і навичок, необхідних для орієнтації в сучасному світі та для майбутньої професії, – це ...?**
А. Гра.
Б. Спілкування.
В. Праця.
Г. Навчання.
- 63. На якій стадії психосексуального розвитку, за З. Фройдом, у дитини формується Над-Я (Super Ego)?**
А. Анальний.
Б. Генітальний.
В. Фалічний.
Г. Латентний.
- 64. Каузальна атрибуція – це ...?**
А. Ціннісна значущість, якої надає собі індивід загалом та окремим бокам своєї особистості, діяльності, поведінки.
Б. Емоційний аспект розуміння іншої людини, здатність емоційно відгукнутися на її проблеми.
В. Інтерпретація суб'єктом чинників і мотив поведінки інших людей на основі власного досвіду проживання подібних ситуацій.
Г. Динамічна система уявлень людини про себе.
- 65. До невербальних засобів спілкування не належать:**
А. Жести, міміка.
Б. Слова, вигуки.
В. Паузи, сміх.

Г. Взаємоположення партнерів, часові особливості спілкування.

66. Псевдорозумне пояснення людиною своїх бажань, вчинків, проте зумовлене причинами, визнання яких загрожувало б втратою самоповаги ?

- А. Сублімація.
- Б. Раціоналізація.
- В. Заперечення.
- Г. Фантазія.

67. Концентрація уваги – це ...?

- А. Можливість утримати в сфері уваги водночас кілька об'єктів.
- Б. Тривалість зосередження уваги на об'єкті.
- В. Ступінь зосередження уваги на об'єкті.
- Г. Перенесення уваги з одного предмета на інший.

68. За допомогою тесту Бурдона (метод коректурної проби) можна дослідити:

- А. Пам'ять.
- Б. Увагу.
- В. Мислення.
- Г. Уяву.

69. Інтероцептивні відчуття відображують...?

- А. Властивості предметів та явищ зовнішнього світу.
- Б. Рухи органів тіла і його стан.
- В. Інформацію про стан внутрішніх органів.
- Г. Терморегуляцію та теплообмін організму з навколишнім середовищем.

70. Розглядаючи Місяць в телескоп офіцер прийняв гори за башти фортеці, пастор – за дзвіницю, а світська дама змогла «побачити» закохані пари, які обіймаються (Гольбах). Тут ідеться про таку особливість сприймання ... ?

- А. Константність.
- Б. Аперцепція.
- В. Ілюзія.
- Г. Виділення предмета з фону.

71. Героїня п'єси Лопе де Веги «Собака на сіні» не може наважитися вийти заміж за свого секретаря, не дивлячись на власну закоханість, оскільки він низького походження. Який з видів соціальної стратифікації тут актуалізується?

- А. Каста.
- Б. Стан.
- В. Клас.
- Г. Рабство.

72. Який тип девіантної поведінки пов'язаний з діями, що порушують закон?

- А. Аморальний.
- Б. Делінквентний.
- В. Суїцидальний.
- Г. Адиктивний.

73. Що саме Макс Вебер визначав як теоретичну конструкцію, що являє собою певний аспект або момент соціальної реальності в індивідуальній своєрідності, логічній непротирічності та раціональній правильності?

- А. Абстрагування.
- Б. Ідеалізація.
- В. Раціоналізація.
- Г. Типізація.

74. Який вид нерівності проявляється в ситуації, коли соціальна група не має доступу до інформаційних комп'ютерних технологій?
- А. Правова.
 - Б. Цифрова.
 - В. Мобільна.
 - Г. Культурна.
75. З яким рівнем об'єкта соціології співвідноситься дослідження «Ставлення молоді до власного бізнесу у сучасному українському суспільстві»?
- А. Мікрорівнем.
 - Б. Мезорівнем.
 - В. Макрорівнем.
 - Г. Мегарівнем.
76. Що з наведеного НЕ може бути принципом застосування контент-аналізу?
- А. Необхідність у високому ступені точності аналізу.
 - Б. Наявність великого за обсягом і несистематизованого матеріалу.
 - В. Категорії, важливі для цілей дослідження, трапляються часто.
 - Г. Мова джерела інформації жорстко формалізована.
77. Менеджер вивчає ринок і конкурентну ситуацію дуже деталізовано під час роботи. Плануючи родинні свята чи відпочинок, організовує все заздалегідь і ставить детальні плани. Яке явище проявляється в ситуації?
- А. Емоційне вигорання.
 - Б. Професійна деформація.
 - В. Професійне вигорання.
 - Г. Деперсоналізація.
78. Внаслідок застосування якого методу збору інформації отримано результат: «75% покупців ретельно розглядають товар і лише потім його купують; 20% – роздивляються кілька товарів, достатньо ретельно, але не купують нічого; 5% – підходячи до прилавка, питають про конкретний товар і відразу купують його»?
- А. Спостереження.
 - Б. Опитування.
 - В. Аналізу документів.
 - Г. Експерименту.
79. Який метод підвищення якості інформації НЕ застосовують до складної випадкової вибірки задля забезпечення її репрезентативності?
- А. Адаптування.
 - Б. Валідизація.
 - В. Калібрування.
 - Г. Відсікання.
80. Який вид соціальної дії, за М. Вебером, відповідає ідеальному типу панування у суспільстві?
- А. Традиційний.
 - Б. Цілераціональний.
 - В. Ціннісно-раціональний.
 - Г. Афективний.
81. Перед проведенням стандартизованого спостереження за невербальною комунікацією було визначено її емпіричні показники та одиниці спостереження. Яку процедуру здійснили дослідники?
- А. Екстеріоризацію.
 - Б. Квантифікацію.
 - В. Операціоналізацію.
 - Г. Формалізацію.
82. Які елементи виділяв О. Конт у структурі соціологічного знання?

- А. Соціальну фізіологію та соціальну морфологію.
- Б. Теоретичну та емпіричну соціологію.
- В. Макросоціологію та мікросоціологію.
- Г. Соціальну статистику та соціальну динаміку.

83. Яка форма спільності людей складається історично з різних етносів у процесі розвитку суспільства і ґрунтується на спільності мови, території, культури, економічних зв'язків?

- А. Етнос.
- Б. Плем'я.
- В. Клан.
- Г. Народність.

84. Який підхід до роботи уможливилює уникнення професійних криз?

- А. Переключення і перебудова активності.
- Б. Уникання будь-яких конфліктів.
- В. Опозиційне ставлення до колег.
- Г. Формалізація виконуваних завдань.

85. Що з переліченого найповніше відображає об'єкт соціології як науки?

- А. Сфери соціального буття.
- Б. Закони розвитку виробничих організацій.
- В. Соціальні дії членів референтних груп.
- Г. Соціальні зв'язки між соціальними інститутами.

86. Під час проведення фокус-групи її учасники взаємодіють один з одним, як результат, складається система взаємовідносин, яка базується на неформальних статусах та ролях і змінюється від початку до завершення групової дискусії. Про що йдеться в описаній ситуації?

- А. Соціальна адаптація.
- Б. Групова динаміка.
- В. Самоідентифікація.
- Г. Соціальна інтеграція.

87. Яка ситуація є прикладом висхідної групової мобільності?

- А. Звільнення працівників у зв'язку з ліквідацією підприємства.
- Б. Зростання чисельності футбольного фан-клубу.
- В. Перемога опозиційної політичної партії на виборах.
- Г. Зникнення професії телефоніст.

88. Дослідники отримали 850 заповнених анкет із 1000 запланованих. Яким є показник досяжності респондентів для цього опитування?

- А. 85%.
- Б. 15%.
- В. 18%.
- Г. 82%.

89. Як називаються групи, які беруть участь у дослідженні та підлягають цілеспрямованому впливу з боку дослідників?

- А. Еталонні.
- Б. Контрольні.
- В. Нейтральні.
- Г. Експериментальні.

90. «– Кого саме ви очікуєте? – запитав Бошан. – Одного аристократа та одного дипломата, – відповів Альбер». Якою з основних категорій соціології та психології описуються обидві характеристики, що їх дав гостям Альбер де Морсер, герой Дюма?

- А. Людина.
- Б. Індивід.

- В. Індивідуальність.
- Г. Соціальні статуси та ролі.

91. Яким поняттям Макс Вебер описує поведінку, засновану на вірі в соціальний порядок?

- А. Легітимність.
- Б. Легальність.
- В. Значущість.
- Г. Орієнтація.

92. Як характеризується зв'язок між X та Y, якщо коефіцієнт кореляції показує $r=0,85$?

- А. Сильний позитивний.
- Б. Слабкий позитивний.
- В. Сильний негативний.
- Г. Немає.

93. Яка характеристика НЕ входить до портрету потенційного суїциданта?

- А. Наявність самогубців серед близьких родичів.
- Б. Наявність спроб суїциду, нав'язливі думки про суїцид.
- В. Акцентуованість особистості, незбалансована психіка.
- Г. Типова гіперактивність, одночасне виконання декількох справ.

94. До якого типу соціальних груп належить молодь?

- А. Демографічної.
- Б. Класової.
- В. Професійної.
- Г. Територіальної.

95. Досліднику потрібно порівняти здатність змінюватися двох величин, які мають різну розмірність. Який коефіцієнт необхідно використати, крім дисперсії та стандартного відхилення?

- А. Рангової кореляції.
- Б. Коефіцієнт варіації.
- В. Коефіцієнт Джині.
- Г. Коефіцієнт детермінації.

96. За результатами вимірювання ознаки дослідник розрахував усі показники описової статистики. Який тип шкали використано під час вимірювання цієї ознаки?

- А. Інтервальна.
- Б. Відношень.
- В. Порядкова.
- Г. Номінальна.

97. Результати соціологічного дослідження засвідчили, що 40% лікарів і викладачів час від часу змінювали свої сімейні плани через професійні обов'язки; робота ускладнювала для них виконання сімейних ролей. Який вид конфлікту описано у цій ситуації?

- А. Міжгруповий.
- Б. Міжрольовий.
- В. Міжособистісний.
- Г. Внутрішньогруповий.

98. «Найбільше новин із позитивною тональністю тексту – це новини, які висвітлюють позицію Президента України (65% від усіх його повідомлень та 47% від загальної кількості «позитивних» новин)». Результатом якого дослідження є цей фрагмент?

- А. Контент-аналітичного.
- Б. Фокус-групового.
- В. Соціометричного.
- Г. Експертного.

99. Що є предметом вчення Огюста Конта про соціальну динаміку?

- А. Соціальні норми та порядок.

- Б. Соціальна структура та стратифікація.
- В. Типові взаємодії між компонентами соціальної системи.
- Г. Розумовий розвиток людства.

100. Який тип девіантної поведінки пов'язаний зі шкідливими звичками?

- А. Адиктивний.
- Б. Аморальний.
- В. Суїцидальний.
- Г. Делінквентний.

101. Який вид діяльності, не будучи виробництвом матеріального чи ідеального продукту, є першим етапом в процесі соціалізації, що виникла під впливом актуальних потреб людини?

- А. Гра.
- Б. Навчання.
- В. Праця.
- Г. Спілкування.

102. Яка функція соціології виявляється у цілеспрямованій дії щодо соціальних систем і процесів з метою оптимізації напряму, темпів їх розвитку й функціонування?

- А. Інформаційна.
- Б. Управлінська.
- В. Описова.
- Г. Критична.

103. Яку шкалу потрібно використати для вимірювання рівня задоволеності розміром заробітної платні?

- А. Номінальну.
- Б. Порядкову.
- В. Відношень.
- Г. Інтервальну.

104. Яка з наведених форм девіації, за типологією Р. Мертон, описує поведінку науковця, який у пошуках істини пориває із прийнятою у науковому середовищі парадигмою?

- А. Інновація.
- Б. Конформізм.
- В. Ретритизм.
- Г. Ритуалізм.

105. Проявом якої функції соціальної системи, за Т. Парсонсом, є дії вчительки, які мотивують школярів до навчання?

- А. Адаптації.
- Б. Цілепокладання.
- В. Інтеграції.
- Г. Латентності.

106. Викладач, пропрацювавши 9 років доцентом, отримує посаду професора на тій самій кафедрі. Який тип соціальної мобільності тут здійснюється?

- А. Міжгенераційна.
- Б. Горизонтальна.
- В. Вертикальна.
- Г. Внутрішньогенераційна.

107. Яка ознака є універсальною для будь-якої соціальної групи?

- А. Вибудовування взаємодії на основі емоцій.
- Б. Наявність формалізованих правил взаємодії в групі.
- В. Наявність ролей та статусів.
- Г. Безособовий характер взаємодії.

108. До запитання про власну релігійність респонденту запропонували одинадцятибальну шкалу із підписами окремих градацій: 0 – зовсім не релігійний, 1 – малорелігійний, ..., 10 – повністю релігійний. Яка це шкала?
- А. Номінальна.
 - Б. Інтервальна.
 - В. Порядкова.
 - Г. Відношень.
109. Що є предметом соціології за Емілем Дюркгаймом?
- А. Соціальна солідарність.
 - Б. Соціальна дія.
 - В. Соціальний організм.
 - Г. Соціальні форми.
110. Статистична похибка вибірки соціологічного дослідження, проведеного напередодні виборів міського голови, не перевищує $\pm 3,0\%$ для показників, близьких до 25%. Яким є висновок для трьох кандидатів на посаду А, В і С, які отримали 20,4%, 22,8% та 27,4% відповідно?
- А. Усі кандидати мають однакові шанси на перемогу у виборах, бо довірчі інтервали для їхніх показників перетинаються.
 - Б. Кандидат С перемаже у виборах, бо довірчий інтервал для отриманого ним відсотка не перетинається з іншими інтервалами.
 - В. Кандидати В і С мають шанс на перемогу у виборах, бо довірчі інтервали для їхніх показників перетинаються.
 - Г. Кандидат А не має шансу за умови зняття кандидатури С, бо довірчі інтервали для показників кандидатів А і В не перетинаються.
111. Який вчений використовував метафоричні терміни «лиси» та «леви» для позначення різних типів еліт?
- А. Вільфредо Парето.
 - Б. Толкотт Парсонс.
 - В. Гюстав Лебон.
 - Г. Джордж Герберт Мід.
112. Якщо досліджується випадок масового триденного страйку, який завершився застосуванням зброї і конфліктом з місцевою владою, то яка теорія має пояснювальний потенціал в цьому випадку?
- А. Теорія «Дзеркального Я» Ч. Х. Кулі.
 - Б. Теорія символічного інтеракціонізму Дж. Г. Мід.
 - В. Теорія психології натовпу Г. Лебона.
 - Г. Теорія «соціального організму» Г. Спенсера.
113. Які соціальні групи для індивіда є еталонними під час формування своїх поглядів?
- А. Штучні.
 - Б. Референтні.
 - В. Статичні.
 - Г. Цільові.
114. На якій стадії кар'єрного росту в організації перебуває індивід, якщо він має беззаперечний авторитет у професійному колі, достатньо багато однодумців та учнів?
- А. Наставник.
 - Б. Адепт.
 - В. Майстер.
 - Г. Інтернал.
115. Винахіднику просто цікаво з наявного витворити щось невідоме до нього. До якого типу відніс би це явище Вільфредо Парето?
- А. Соціальності.
 - Б. Комбінацій.
 - В. Збереження агрегатів.

Г. Цілісності індивіда.

116. Дослідник виокремив показники «релігійна поведінка» і «релігійна належність» складовими поняття «релігійність» та надав визначення усім поняттям. Фрагментом якого процесу є ця процедура?
- А. Концептуалізації.
 - Б. Шкалування.
 - В. Операціоналізації.
 - Г. Типологізації.
117. Обсяг випадкової вибірки становив 2500 осіб. Скільки анкет повернулося з «поля», якщо недосяжність респондентів становила 10%?
- А. 2250.
 - Б. 250.
 - В. 1150.
 - Г. 1500.
118. Які два типи соціально-психологічного впливу чергуються у розвитку людства, згідно з концепцією Габріеля Тарда?
- А. Навіювання та чутки.
 - Б. Звичай та мода.
 - В. Зараження та переконання.
 - Г. Наслідування та навчання.
119. Як результат застосування якого методу збору інформації отримано такі дані: «70% вважають, що Новий рік – це сімейне свято; 15% – що це свято друзів; 10% – не вважають Новий рік святом взагалі; 5% не змогли визначитися з відповіддю»?
- А. Аналіз документів.
 - Б. Опитування.
 - В. Спостереження.
 - Г. Експеримент.
120. Як називають людину, яка заклопотана питаннями вибору або змушеної зміни професії?
- А. Оптант.
 - Б. Адепт.
 - В. Адаптант.
 - Г. Інтернал.
121. Яка спільнота людей за визначенням є професійною соціальною групою?
- А. Колекціонери марок.
 - Б. Пасажири маршрутки.
 - В. Покупці супермаркету.
 - Г. Працівники цеху.
122. Герой Бальзака Гобсек погано ставився до будь-яких змін у суспільстві. Він залишив після себе колосальний обсяг грошей та речей, які, однак, чималою часткою були в негідному стані. Який тип соціального характеру, згідно з Ерихом Фроммом, має Гобсек?
- А. Накопичувальний.
 - Б. Ринковий.
 - В. Експлуататорський.
 - Г. Рецептивний.
123. Під час професійної діяльності Аманда внесла пропозиції щодо впровадження інноваційних підходів у виробничий процес, спираючись на свої теоретичні знання. На якому етапі професіоналізації вона перебуває?
- А. Професійного навчання.
 - Б. Професійної реалізації.
 - В. Професійного становлення.
 - Г. Професійної адаптації.

- 124. Яке твердження є прикладом гендерного стереотипу?**
А. Справжні норвежці завжди рудоволосі.
Б. Справжні чоловіки також плачуть.
В. Краса жінки – запорука успішної кар'єри.
Г. Відпустку по догляду за дитиною частіше беруть чоловіки.
- 125. Після вступу в шлюб українка переїжджає на батьківщину свого чоловіка у країну Близького Сходу, поступово пристосовуючись до нових умов життя. Який процес відбувається в цьому випадку?**
А. Мобілізація.
Б. Ідентифікація.
В. Акультурація.
Г. Десоціалізація.
- 126. Яка функція соціальної групи полягає у здійсненні її членами спільної діяльності для досягнення загальної мети?**
А. Інструментальна.
Б. Підтримувальна.
В. Експресивна.
Г. Соціалізація.
- 127. Яка функція соціології забезпечує появу нового знання про всі сфери суспільного життя, узагальнення суспільних явищ і процесів?**
А. Гуманістичної.
Б. Теоретико-пізнавальної.
В. Світоглядно-ідеологічної.
Г. Інформаційної.
- 128. Який соціальний інститут готує до виконання різних видів професійної діяльності?**
А. Релігійний.
Б. Політичний.
В. Освітній.
Г. Економічний.
- 129. Яким терміном називають здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності?**
А. Валідність.
Б. Надійність.
В. Релевантність.
Г. Репрезентативність.
- 130. Яким терміном називають здатність вибіркової сукупності відтворювати основні характеристики генеральної сукупності?**
А. Валідність.
Б. Надійність.
В. Релевантність.
Г. Репрезентативність.
- 131. Який перелік статусів є статусним набором?**
А. Безробітний, брат, колега.
Б. Племянник, покупець, сестра.
В. Пасажир, лікар, вірянин.
Г. Священник, водій, бабуся.
- 132. Яка реальність, на думку Еміля Дюркгайма, є основною детермінантою людської свідомості та поведінки?**
А. Соціальна.
Б. Біологічна.

- В. Психічна.
- Г. Індивідуальна.

133. До якого типу соціальних груп належить така група, як «чоловіки»?

- А. Професійна група.
- Б. Квазігрупа.
- В. Первинна група.
- Г. Демографічна група.

134. Розподіл роботи у відділі відбувається так: керівник доручає завдання підлеглому; якщо той відмовляється його виконувати або виконує абияк, то керівник намагається делегувати завдання іншому працівнику; якщо ж цього йому зробити не вдається, то він сам його виконує; зазвичай, саме так і стається. Який стиль поведінки демонструє керівник?

- А. Порозуміння.
- Б. Співробітництво.
- В. Компроміс.
- Г. Поступливість.

135. Працівник великої компанії відмовив колегам у висуванні своєї кандидатури на посаду очільника відділу, мотивуючи тим, що він не має підтримки власного бачення розвитку відділу керівниками компанії. Якого стилю поведінки він дотримується?

- А. Жертвування статусом заради колективу.
- Б. Пристосування до стилю керівників компанії.
- В. Уникнення статусно-рольового конфлікту.
- Г. Колаборація.

136. Яка функція соціальної групи полягає у задоволенні потреб людей у схваленні, повазі та довірі?

- А. Експресивна.
- Б. Соціалізації.
- В. Інструментальна.
- Г. Підтримувальна.

137. Яка функція соціальної групи полягає у задоволенні потреб людей у схваленні, повазі та довірі?

- А. Експресивна.
- Б. Соціалізації.
- В. Інструментальна.
- Г. Підтримувальна.

138. Який статистичний аналіз використовують для визначення взаємозв'язку між рівнем вербального та невербального інтелекту?

- А. Визначення коефіцієнта регресії.
- Б. Однофакторний дисперсійний аналіз.
- В. Двофакторний дисперсійний аналіз.
- Г. Кореляційний аналіз.

139. З яких двох сторін, за думкою Огюста Конта, має вивчатися будь-який соціальний об'єкт?

- А. Прагматичної і аналітичної.
- Б. Статичної і динамічної.
- В. Абстрактної і позитивної.
- Г. Загальнонаукової і галузевої.

140. Який статусний набір молодого чоловіка є НЕузгодженим?

- А. Безробітний, син, колега.
- Б. Брат, менеджер, пасажир.
- В. Покупець, вчитель, вірянин.
- Г. Військовий, батько, спортсмен.

Додаток Б

Таблиці переведення тестових балів тестів ЄФВВ до шкали 100-200

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
35	100
36	101
37	102
38	103
39	104
40	105
41	106
42	107
43	108
44	109
45	110
46	111
47	112
48	113,5
49	115
50	116,5
51	118
52	119,5
53	121
54	122,5
55	124
56	125,5
57	127
58	128,5
59	130
60	131,5
61	133
62	134,5
63	136
64	137,5
65	139
66	140,5
67	142
68	143,5
69	145
70	146,5

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
71	148
72	149
73	150
74	151
75	152
76	153
77	154
78	155
79	156
80	157
81	158
82	159
83	160
84	161
85	162
86	163
87	164
88	165
89	166
90	167
91	168
92	169
93	170
94	171
95	172
96	173
97	174
98	175
99	176
100	177
101	178
102	179
103	180
104	181
105	182
106	183

Тестовий бал ЄФВВ	Бал за шкалою 100 - 200
107	183,5
108	184
109	184,5
110	185
111	185,5
112	186
113	186,5
114	187
115	187,5
116	188
117	188,5
118	189
119	189,5
120	190
121	190,5
122	191
123	191,5
124	192
125	192,5
126	193
127	193,5
128	194
129	194,5
130	195
131	195,5
132	196
133	196,5
134	197
135	197,5
136	198
137	198,5
138	199
139	199,5
140	200